

Miasto
Marki

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

INFORMACJA

o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki wraz z uzasadnieniem

Gmina Miasto Marki przystąpiła do przygotowania projektu dokumentu pn. Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki.

W opracowaniu określone zostały kierunki działań adaptacyjnych, obejmujące rozwój systemu błękitno-zielonej infrastruktury, obniżenie emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych, przygotowanie miasta na wystąpienie ekstremalnych zjawisk pogodowych, jak również działania informacyjne i edukacyjne, podnoszące świadomość społeczeństwa w zakresie zmian klimatu.

Na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 roku poz. 1029 ze zm.), Burmistrz Miasta Marki wystąpił o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki.

Pisemne pozytywne opinie w powyższym zakresie zostały wydane odpowiednio w dniu 8 lipca 2022 r. przez Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz 7 listopada 2022 r. przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pisemne pozytywne opinie o odstąpieniu w załączeniu do niniejszej informacji).

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko poniżej opisano uwarunkowania wynikające z ww. ustawy.

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

1. Charakter działań przewidzianych w projekcie dokumentu „Plan adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki”.

Głównym zadaniem projektu Planu jest wyznaczenie kierunków rozwoju Miasta w związku ze zmianami klimatu.

Cele strategiczne Planu są wynikowymi analizy stanu obecnego, dokumentów strategicznych powiązanych z adaptacją do zmian klimatu i ochrony środowiska oraz przeprowadzonej ankiety wśród mieszkańców i interesariuszy. Cele te ujęte zostały następująco:

- **Cel 1.** Zwiększenie odporności Miasta Marki na występowanie intensywnych opadów deszczu i powodzi miejskich;
- **Cel 2.** Zwiększenie odporności Miasta Marki na występowanie silnego i bardzo silnego wiatru;
- **Cel 3.** Zwiększenie odporności Miasta Marki na występowanie wyższych temperatur średnich, fal upałów, suszy oraz Miejskiej Wyspy Ciepła.

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Zaplanowane działania co do zasady mają spowodować korzystne oddziaływanie zarówno na mieszkańców, środowisko, jak i na zachowanie w dobrym stanie infrastruktury miasta na wypadek pojawiających się coraz częściej i coraz bardziej odczuwalnych zmian klimatu.

Na etapie realizacji poszczególnych działań o charakterze inwestycyjnym mogą występować lokalne, przejściowe i chwilowe negatywne oddziaływania, których skutki będą całkowicie odwracalne. Dokument nie wyznacza ram w odniesieniu do usytuowania i skali tych przedsięwzięć.

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

W projekcie Planu adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki przewiduje się działania, które zostały pogrupowane na 5 Opcji adaptacji. Należy zaznaczyć, że działania przewidziane w projekcie Planu są założeniami długoterminowymi, zatem na dzień tworzenia niniejszego wniosku nie istnieją projekty budowlane/inwestycyjne i szczegółowe kosztorysy z określonymi konkretnymi lokalizacjami przedsięwzięć. Na etapie zaistnienia wspomnianych projektów przeprowadzone zostaną odpowiednie procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z przedłożeniem kart informacyjnych przedsięwzięcia lub raportów oddziaływania inwestycji na środowisko.

OPCJE ADAPTACJI

Opcja 1. Poprawa odporności klimatycznej poprzez rozwój systemu błękitno-zielonej infrastruktury na terenie Gminy Miasto Marki:

- budowa, modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej;
- rozwijanie i budowa obiektów małej retencji;
- regulacja wylotów kanalizacji deszczowej wraz z niezbędną infrastrukturą retencionowania wody;
- budowa awaryjnych przelewów przy zbiornikach retencyjnych;
- działania związane z zagospodarowaniem wód opadowych;
- regulacja i odtwarzanie rowów;
- rozbudowa sieci wodociągowej i sanitarnej;
- rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody oraz budowa nowych ujęć wody;
- rozwój zieleni, w tym tworzenie skwerów, parków, łąk kwietnych;
- rewitalizacja zbiorników wodnych;
- walka z gatunkami inwazyjnymi, zalesianie gruntów;
- inne działania inwestycyjne z zakresu zielono-błękitnej infrastruktury, takie jak: ogrody deszczowe, zielone dachy, zielone przystanki, zielone ściany.

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

Powyższe działania będą miały charakter inwestycyjny, jednakże nie przewiduje się ich negatywnego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do usytuowania i skali tych przedsięwzięć. Chwilowe oddziaływanie o znamionach negatywnych może nastąpić na etapie realizacji przedsięwzięcia. Ponadto powyższe działania będą realizowane na obszarze zurbanizowanym i przekształconym, nie będą również w żaden sposób oddziaływać na przyrodnicze obszary chronione. Wszystkie wyżej wymienione kierunki mają na celu poprawę potencjału miasta do reagowania na nadchodzące zmiany klimatu.

Działanie o charakterze organizacyjno-administracyjnym, które nie będzie na żadnym etapie wykazywać negatywnego oddziaływania na środowisko to:

- wyznaczenie terenów zalewowych charakteryzujących się dużą chłonnością gleb.

Opcja 2. Ochrona mienia oraz usuwanie skutków wynikających z oddziaływania silnego wiatru:

- pielęgnacja drzew na granicy zabudowy i w pasie drogowym;
- działania z zakresu usuwania skutków silnego wiatru – usuwanie wyłomów, wywrotów, połamanych gałęzi.

Wyżej wymienione działania nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na człowieka i środowisko. Pielęgnacja drzew ma na celu pozbycie się gałęzi, które są w złym stanie i grożą złamaniem, ponadto celem pielęgnacji jest pozbycie się chorych gałęzi i zapewnienie odpowiedniego naświetlenia.

Opcja 3. Zapewnienie dobrej jakości powietrza oraz ochrona klimatu poprzez obniżenie emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych:

- wymiana źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych opalanych paliwem stałym na ekologiczne źródła ogrzewania;

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

- zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zwiększenie wykorzystania OZE;
- poprawa układu komunikacyjnego – remonty, rozbudowa, przebudowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Działania z zakresu wymiany źródeł ciepła oraz zwiększenia efektywności energetycznej nie mają charakteru działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko. Ewentualne oddziaływania o znamionach potencjalnie negatywnych to remonty, rozbudowa i przebudowa dróg. Istotnym jest fakt, że działania te będą miały charakter krótkoterminowy, lokalny, nieznaczny i odwracalny. Oddziaływania te będą polegały na emisji hałasu w związku z realizacją prac budowlanych. Na terenie miasta nie występują obszary ochrony Natura 2000, nie przewiduje się również oddziaływań na obszary położone w gminach sąsiednich. Inne niepożądane oddziaływania związane z realizacją tego typu inwestycji to powstawanie odpadów budowlanych.

Opcja 4. Działania informacyjne i edukacyjne podnoszące świadomość społeczeństwa w zakresie zmian klimatu:

- kontynuowanie kampanii propagujących prawidłowe korzystanie z zasobów środowiska (np.: warsztaty, konkursy, projekty ekologiczne);
- propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu energii oraz wody poprzez działania edukacyjne skierowane do wszystkich grup społecznych;
- wykonanie ścieżki edukacyjnej na terenie SUW-1.

Opcja 5. Poprawa jakości świadczonej pomocy w przypadkach ekstremalnych zjawisk pogodowych przez jednostki specjalistyczne:

- doposażenie PSP i OSP w sprzęt ratowniczy;
- zorganizowanie i przeprowadzenie wspólnych szkoleń służb w ramach współpracy PSP, OSP i Urzędu Miasta;

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

- prowadzenie bazy danych o skutkach ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Powyższe działania obejmujące opcje adaptacji nr 4 i 5 mają charakter organizacyjny oraz edukacyjno-informacyjny. Nie przewiduje się ich, negatywnego oddziaływania na środowisko.

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Cele oraz kierunki działań wyznaczone w przedmiotowym Planie są zbieżne z innymi zatwierdzonymi, wieloletnimi planami rozwoju wyższego szczebla na poziomie krajowym oraz regionalnym.

Cele i działania zaproponowane w Planie adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki mają swoje odniesienie w dokumentach opracowanych na poziomie krajowym takimi jak:

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020):
 - cel: zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.):
 - Cel 1: trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną;
 - Cel 2: rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony;
 - Cel 3: skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR):
 - Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
- Polityka Ekologiczna Państwa 2030 (PEP 2030) – Strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej:

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

- Cele szczegółowe PEP2030 dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne, dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.
- Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK):
 - Cele: 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych; 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto; wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007; redukcja do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.
- Polityka wodna państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016):
 - Cel: ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobieganie zwiększeniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych, jak i ograniczenie wystąpienia ich negatywnych skutków.
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS):
 - Cele: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych; zwiększanie retencjonowania (magazynowania) wód; edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą; stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Plan adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki jest również spójny z niżej wymienionymi dokumentami na poziomie regionalnym, takimi jak:

- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze:
 - Cele: Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego; Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska.

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

- Program ochrony środowiska dla województwa mazowieckiego do roku 2022 r.:
 - Cele: OP.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu; OGL. I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu; ZP. I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej, ZP. II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, ZP. III. Zwiększanie lesistości.
- Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu (POP):
 - Cel: wskazanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy stanu jakości powietrza, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa mazowieckiego.

Plan adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki zawiera zadania ujęte we wcześniej opracowywanych dokumentach pn.: Strategia Rozwoju Miasta Marki na lata 2016-2021; Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Marki; Plan gospodarki niskoemisyjnej na obszarze gminy miasta Marki stanowiący element strategii ZIT (PGN); Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Miasto Marki; Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029 – projekt.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Projekt „Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki” jest dokumentem wspierającym poprawę odporności Miasta na zmiany klimatu. W

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

aspekcie środowiskowym dokument będzie wspierał cele związane z poprawą jakości powietrza, zwiększenie retencji i infiltracji wody, niwelacji skutków występowania silnego wiatru czy zwiększenia powierzchni terenów zielonych w Mieście.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Głównym problemem dotyczącym ochrony środowiska, do którego nawiązuje projekt Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki, są występujące coraz częściej ekstremalne zjawiska pogodowe. Przedstawione w dokumencie propozycje kierunków działań przyczynią się do ograniczenia wpływu tych zjawisk na poszczególne sektory Miasta. Wdrożenie Planu będzie wpływać pozytywnie na poprawę stanu jakości powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych, w tym retencjonowania wód, przyczyniając się tym samym do minimalizowania negatywnego wpływu zanieczyszczeń na zdrowie i życie mieszkańców Miasta.

2. Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań.

Projekt Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki, jako dokument o charakterze strategicznym, pozostaje bez negatywnego wpływu na środowisko. Późniejsza realizacja jego postanowień przyczyni się do poprawy stanu środowiska na obszarach objętych opracowaniem, jak i na środowisko w skali regionalnej (ograniczenie niskiej emisji).

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą wystąpić wyłącznie na etapie realizacji niektórych inwestycji (np. prace budowlane), jednak będą one miały charakter krótkotrwały. Zasięg oddziaływania będzie miejscowy lub lokalny, natomiast biorąc pod uwagę charakter przekształceń będą one w pełni odwracalne lub możliwe do rewaloryzacji. Skala oddziaływania będzie niewielka. Potencjalnie

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

etap prowadzenia niektórych robót budowlanych, może być związany z krótkotrwale występującą emisją spalin, hałasu oraz powstawaniem odpadów. Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie realizacji poszczególnych zadań leży w gestii wykonawcy i dotyczy używanego sprzętu (hałas, emisja spalin i wycieki), organizacji prac (np. koordynacja prac w pasie drogowym, unikanie prac będących źródłem znacznego hałasu w porze wieczornej). Minimalizowaniu znaczących oddziaływań na środowisko będzie służyło przestrzeganie obowiązujących zasad w zakresie gospodarki odpadami.

Realizacja działań wskazanych w projekcie Programu nie spowoduje długotrwałych i nieodwracalnych, negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby być uznane, jako oddziaływanie znaczące, a tym samym jako pogarszające stan środowiska. Ostatecznie jednak przeważają skutki pozytywne, które ściśle wiążą się z poprawą odporności Miasta na zmiany klimatyczne.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Nie przewiduje się wystąpienia, w wyniku przyjęcia projektu Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki i określonych w dokumencie zapisów, oddziaływań skumulowanych i oddziaływania transgranicznego. Wszystkie działania związane z realizacją prac zawartych w projekcie Planu, będą miejscowe lub lokalne o charakterze krótkotrwałym, nie spowodują trwałych, negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi. Realizacja postanowień Planu będzie miała miejsce w granicach administracyjnych Gminy Miasto Marki i nie będzie związana z wystąpieniem oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Głównym założeniem projektu Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki, jest poprawa odporności Miasta na zmiany klimatyczne, poprzez

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

realizację celów związanych z poprawą jakości powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych, zwiększenia powierzchni terenów zielonych w Mieście, co w konsekwencji korzystnie wpłynie na ogólny dobrostan, w tym zdrowie mieszkańców obszaru objętego działaniami. Realizacja postanowień dokumentu nie stwarza również ryzyka wystąpienia poważnych awarii lub zdarzeń stwarzających zagrożenie dla środowiska. Ryzykiem dla środowiska i zdrowia ludzi będzie zaniechanie realizacji przedsięwzięć przedstawionych w projekcie dokumentu, gdyż może spowodować m.in. utrzymanie złego stanu jakości powietrza i dalszą degradację środowiska.

Nie przewiduje się wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska. Kierunki działań określone w projekcie Planu nie będą wpływać negatywnie na stan zdrowia mieszkańców Miasta. Realizacja postanowień dokumentu nie stwarza również ryzyka wystąpienia poważnej awarii lub zdarzenia stwarzającego zagrożenie dla środowiska.

3. Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu

Walory przyrodnicze Gminy Miasto Marki są zróżnicowane. Na terenie Miasta powierzchnia obszarów prawnie chronionych wynosi 1 826 ha:

- rezerwat przyrody Horowe Bagno;
- Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu częściowo zlokalizowany jest na terenie Gminy Miasto Marki;
- drzewa, które są objęte ochroną konserwatorską i są wpisane na listę pomników przyrody;

B U R M I S T R Z M I A S T A M A R K I

- lasy państwowe występujące na terenie Gminy Miasto Marki zarządzane są przez Nadleśnictwo Drewnica;
- Park Braci Briggsów.

W ramach projektu Plan adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszary o wysokich walorach przyrodniczych. Natomiast zakłada się poprawę jakości powietrza oraz podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców, co pośrednio może korzystnie wpłynąć na obszary o szczególnych właściwościach naturalnych. W granicach miasta nie występują obszary Natura 2000.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

W ramach projektu Plan adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Marki nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszary objęte ochroną (wymienione w pkt 3 lit. a) powyżej), ich przedmioty ochrony oraz integralność tych form.

z up. BURMISTRZA

Paweł Piniowski
Zastępca Burmistrza

